

מ"ת 4328/06/22 - מדינת ישראל ע"י נגד אדוארד מירנוב (עציר) ע"י

בית משפט השלום לתעבורה במחוז תל-אביב (בת-ים)

מ"ת 4328-06-22 מדינת ישראל נ' מירנוב(עציר)
תיק חיצוני: 269355/2022

בפני כבוד השופט שי שלהבת
המבקשת
נגד
המשיב

מדינת ישראל ע"י עו"ד נופית גנון
אדוארד מירנוב (עציר) ע"י ב"כ עו"ד רות גדרון - סנגוריה
ציבורית

החלטה

מונחת בפני בקשה להארכת מעצרו של נאשם עד לתום ההליכים המשפטיים אליה מתנגדת בא כוחו המבקשת לשחררו לחלופת מעצר.

רקע

ענינו של הנאשם נדון בפני מספר פעמים ובקצירת האומר תתואר השתלשלות העניינים בעניינו. כנגד הנאשם, הוגש כתב אישום המייחס לו עבירות של נהיגה בזמן פסילה - פסילת בימ"ש), נהיגה ללא רישיון נהיגה - מעולם לא הוציא, אי ציות לשוטר במדים או שוטר שהזדהה, נהיגה בקלות ראש, נהיגה ברכב שכרישיון הרכב פקע פחות משישה חודשים, נהיגה ברכב כשלוחית הזיהוי אינה תקינה, נהיגה ברכב ללא ביטוח. בעברו של המשיב 4 הרשעות בעבירה של נהיגה בהיותו בלתי מורשה, 2 עבירות של נהיגה בזמן פסילה, 2 הרשעות בעבירה של אי ציות לאות שוטר והרשעות תעבורתיות נוספות. כנגד הנאשם עומד עונש מאסר מותנה בן 10 חודשים מתיק מרכז 6889-03-21 אשר הנו בר הפעלה במידה ויורשע בכתב האישום הנוכחי שהוגש כנגדו. המשיב נעצר ביום 12.6.22, והובא בפני יום לאחר מכן. בתחילת דרכו במעצר, היה הנאשם לא מיוצג, לא פעל לצורך הסדרת ייצוגו (על אף שניתנה לו הזכאות לעריכת שיחות טלפון לקידום הנושא) וסירב לשתף פעולה עם הסנגוריה הציבורית שמונתה על ידי לטפל בעניינו. לאור קביעה ראשונית לפיה קיימות כנגד המשיב ראיות לכאורה וקמה עילת מסוכנות, הוארך מעצרו מפעם לפעם לתקופות קצרות.

בדין שנערך ביום 26.6.22, נעתר המשיב לקבלת ייצוגה של באת כוחו מהסנגוריה הציבורית, אשר תרמה רבות לקידומו של ההליך ופועלת עבורו ללא לאות.

מרבית הישיבות בעניינו של המשיב נערך לבקשתו כשהוא נוכח באמצעי של היועדות חזותית ובשתיים מן הישיבות נכח פיסיית.

בדין מיום 20.6.22, הוריתי לשירות המבחן לערוך למשיב תזכיר מעצר וזאת בתוך שלושה שבועות לכל המאוחר.

בדין מיום 26.6.22, הוריתי לבקשת באת כוחו, על שליחתו של המשיב להסתכלות פסיכיאטרית ועל העברתו למרכז רפואי בהתאם להחלטת הפסיכיאטר המחוזי.

מספר דקות עובר לתחילת הדיון בעניינו של המשיב ביום 6.7.22, הגיע לידי תוצאות הבדיקה שנערכה למשיב במרכז לבריאות הנפש על שם אברבאנל. ב"כ המשיב טענה כי אין די בבדיקה שנערכה. בהחלטתי מיום 17.7.22, התייחסתי למטרות ואופי הבדיקה הפסיכיאטרית בשלב המעצר וקבעתי לאור הבדיקה שנערכה כי לצורך הליך המעצר, אין צורך בשהותו של המשיב תחת אשפוז פסיכיאטרי.

שירות המבחן הגיש בקשה הנושאת את התאריך 14.7.22, לפיה בשל חוסר בכוח אדם, מתבקשת אורכה להגשת תזכיר המעצר לתאריך 18.8.22 ואילך. בהחלטתי בנושא, דחיתי את מועד הגשת התזכיר ליום 25.8.22, לכל המאוחר.

הדין באולם

בדין שנערך בפני ביום 25.7.22, הדגישה ב"כ המבקשת כי מדובר בכשל מספר 5 של המשיב בכל הנוגע לעבירה של נהיגה כבלתי מורשה, כשל מספר 3 בעבירה של נהיגה בזמן פסילה וכשל מספר 3 בעבירה של אי ציות לאות שוטר. כן ציינה כי כנגד המשיב עונש מאסר מותנה בן 10 חודשים וכי ריצה שלושה עונשי מאסר, בסך כולל של 34 חודשים בגין עבירות תעבורה.

ב"כ המבקשת הדגישה כי לא ניתן לתת אמון במשיב, עונשי המאסר אינם מרתיעים אותו ואף אם יחליט בית המשפט לבחון חלופת מעצר, מבוקש ימתין לתסקיר המעצר.

ב"כ המשיב הסכימה לצורך הדיון לקיומן של ראיות לכאורה כנגד המשיב וביקשה לשחרר את הנאשם לחלופת מעצר תחת השגת עמותה בניהולו של מר דוד אגייב. ב"כ המשיב, הציגה את יתרונות ההשגחה האמורה כחלופת מעצר וטענה כי המסגרת האמורה תוכל לסייע למשיב בשיקומו וביציאה ממעגל המאסרים החוזרים.

ב"כ המשיב גם הציגה מספר החלטות במסגרתן הוחלט של שחרור ממעצר בשל מצוקת שירות המבחן וטענה שחלופת המעצר שהוצעה תגן על הציבור מפני קשיים מצד המשיב במקביל למן הזדמנות לשיקומו.

מר דוד אגייב הציג את המסגרת בראשה הוא עומד כמסגרת מפקחת הדואגת לליווי השוהים בה לטיפולם ובמקרה של מכורים לסמים למסגרת המתאימה למכורים לסמים.

מר אגייב ענה לשאלות ב"כ המבקשת בנושאים שונים ובין השאר הציג את המקום בו מוצע לשכן את המשיב, את תנאי הפיקוח הקיימים בו ואת דרך הליווי של השוהים למסגרות הטיפוליות.

לשאלות בית המשפט, הבהיר מר אגייב כי בטרם ההחלטה לקלוט מועמד נערך לו ראיון ומוכן תסקיר. התסקיר מבוסס בעיקר על הראיון וההתאמה למסגרת שעולה ממנו וכן על ההרשעה ודוחו"ת סוציאליים. כן הבהיר כי הנציג שראיין את המשיב צמח בתוך מסגרת העמותה וכי דו"ח סיכום הראיון מועבר אליו או אל העוזרת שלו. לדבריו של מר אגייב הוא בעל השכלה רחבה בתחום הקרימינולוגיה ותחומים נוספים בעוד

שהעוזרת שלו הנה סטודנטית לתואר שני בעבודה סוציאלית.

בסיכומיה טענה ב"כ המבקשת כי בשלב זה, לא נבנית למשיב תוכנית טיפולית שיקומית, אלא מדובר בדיון מעצר והמסוכנות הנשקפת מהמשיב לא מאוינת באמצעים אותם מציע מר אגייב.

ב"כ המשיב טענה בסיכומיה כי שחרורו של המשיב למסגרתו של מר אגייב תסייע בשיקומו ובכך תגשים את האינטרס הציבורי המרכזי, תוך השמתו במסגרת נוקשה בהרבה מאלה המקובלות במסגרת מעצרי בית.

יצוין כי התרתי את שמיעת דבריו של מר אגייב בדיון, על מנת להתרשם מהמסגרת אותה הוא מנהל, טיב הבדיקה שערך למשיב ועל האפשרות שתהווה חלופת מעצר בעניינו.

בסיום הדיון, הוריתי כי המשיב יוותר בשלב זה במעצר והחלטה בעניינו תינתן ותפורסם עד יום 27.7.22, בשעה 17.00.

דיון והחלטה

ההוראות בדבר בקשת מעצר עד תום ההליכים המשפטיים, מנויות בסעיף 21 לחוק סדר הדין הפלילי (סמכויות אכיפה - מעצרים), תשנ"ו-1996 (להלן: "חוק המעצרים") הקובע כדלקמן:

(א) הוגש כתב אישום, רשאי בית המשפט שבפניו הוגש כתב האישום לצוות על מעצרו של הנאשם עד תום ההליכים המשפטיים, ובכלל זה על מעצרו בפיקוח אלקטרוני, אם נתקיים אחד מאלה:

(1) בית המשפט סבור, על סמך חומר שהוגש לו, כי נתקיים אחד מאלה:

(א) קיים יסוד סביר לחשש ששחרור הנאשם או אי-מעצרו יביא לשיבוש הליכי משפט, להתחמקות מהליכי שפיטה או מריצוי עונש מאסר, או יביא להעלמת רכוש, להשפעה על עדים או לפגיעה בראיות בדרך אחרת;

(ב) קיים יסוד סביר לחשש שהנאשם יסכן את בטחונו של אדם, את בטחון הציבור, או את בטחון המדינה;....

(ב) בית המשפט לא יתן צו מעצר לפי סעיף קטן (א), אלא אם כן נוכח, לאחר ששמע את הצדדים, שיש ראיות לכאורה להוכחת האשמה, ולענין סעיף קטן (א)(1), לא יצווה בית המשפט כאמור, אלא אם כן נתקיימו גם אלה:

(1) לא ניתן להשיג את מטרת המעצר בדרך של שחרור בערובה ותנאי שחרור, שפגיעתם בחירותו של הנאשם, פחותה;

(2) לנאשם יש סניגור, או שהנאשם הודיע שברצונו שלא להיות מיוצג בידי סניגור.

מיום 12.5.1997 **תיקון מס' 1**

הנה כי כן, בדונו בבקשת מעצר עד תום ההליכים, שומה על בית המשפט לבדוק את קיומן של ראיות לכאורה ועילת מעצר, כאשר מעצר בפועל מהווה את האפשרות האחרונה שתחול רק כשלא ניתן להשיג את מטרות המעצר בדרך שונה.

סעיף 21א לחוק המעצרים דן באפשרות של הגשת תסקיר מעצר

21א. (א) בדיון בבקשה למעצר לפי סעיפים 12 ו-21 ובערר על החלטה לפי סעיפים אלה, רשאי בית המשפט להורות על הגשת תסקיר מעצר...

(ב) תסקיר מעצר יכלול את נסיבותיו האישיות של הנאשם, משמעות המעצר, החלופות למעצר ולשחרור, או המלצה בדבר תנאים מיוחדים לשחרור בערובה והפיקוח עליהם.

כפי שקבעתי בדיונים קודמים, קיימות בשלב זה כנגד ראיות לכאורה כנגד המשיב, אשר זוהה כדבעי כמי שנהג על אופנוע ואף עילת מסוכנות לנוכח עברו המכביד של הנאשם, הרדצטיביות שבמעשיו ועונש המאסר המותנה התלוי ועומד כנגדו.

לעניין המסוכנות הגלומה במעשים המיוחסים לנאשם, אפנה **לבשפ 9573/09 עבדאללה סלימאן נ' מדינת ישראל** (פורסם בנבו 6.12.2009) במסגרתו דן בית המשפט העליון במקרה שנסיבותיו דומות לאלו של המשיב שבפני. בית המשפט הורה על מעצר עד תום ההליכים, תוך שהוא קובע את הדברים הבאים:

מיום 16.6.2015 **תיקון מס' 11**

"במקרה שלפנינו, דעתי היא כי מן העורר נשקפת מסוכנות שלא ניתן לאיינה על דרך של שחרורו לחלופת המעצר שהוצעה על-ידו. מסוכנותו של העורר עולה משילובם של המעשים המיוחסים לו בכתב האישום, ביחד עם עברו הפלילי התעבורתי המכביד. עיון בעברו הפלילי של העורר מעלה כי הוא הורשע בעבר במספר לא מבוטל של עבירות תעבורה, ובהן עבירות של נהיגה במהירות העולה על המותר, נהיגה באור אדום, נהיגה שלא בכביש, נהיגה ללא רישיון נהיגה, שימוש ברכב שנאסר בשימוש, ועוד; זאת על אף העובדה שמעולם לא היה לו רישיון נהיגה. אך כחודשיים עובר למועד הגשתו של כתב אישום זה, הורשע העורר בביצוען של עבירות תעבורה בבית משפט השלום באילת, ונגזר עליו עונש של ששה חודשי עבודות שירות ופסילה מהחזקת רישיון נהיגה למשך 12 חודשים, וכן שלושה חודשי מאסר על-תנאי כשהתנאי הוא שהעורר לא יעבור עבירות של נהיגה ללא רישיון נהיגה... במספרם הרב של ההליכים המשפטיים שננקטו נגד העורר בגין עבירות התעבורה שביצע, בעונשים השונים שהוטלו עליו בגין הרשעותיו בעבירות אלו, ואף באפשרות של הפעלת המאסר על-תנאי שהיה תלוי ועומד נגדו, לא היה די כדי להניאו מלחזור ולבצע פעם אחר פעם עבירות תעבורה נוספות המסכנות את הציבור."

דברים אלו יפים לעניינו של המשיב שבפני וכאילו נכתבו בגינו. למשיב כאמור עבר מכביד בעבירות של נהיגה ללא רישיון נהיגה ונהיגה ללא רישיון, כתב האישום שהוגש כנגדו מייחס לו עבירות תעבורה חמורות ותלוי כנגדו עונש מאסר מותנה שלא הרתיע אותו לכאורה מלבצע עבירות תעבורה חמורות. עם זאת, כפי שנפסק לא פעם על ידי בתי המשפט, גם במקרה בו קיימת עילת מעצר עד לתום ההליכים, מצווה בית המשפט לבחון חלופות. הדבר נכון גם בעבירות תעבורה בהן נפסק כי יש לתת עדיפות לבחינת האפשרות לחלופות מעצר. כך למשל במסגרת **בשפ 10118/04 נזמי ג'באלי נ' מדינת ישראל** (פורסם בנבו, 16.11.04) בו נאמרו הדברים הבאים: **הוראת שעה תש"ף-2020**
אני סבורה כי התנהגותו העבריינית של העורר על רקע עברו הפלילי מקימה עילת מעצר. אף על פי כן, בנסיבות הענין, ראוי היה לבחון אם ניתן להשיג את תכלית המעצר בדרך של חלופה ויתכן שהדבר אפשרי. בית המשפט מצווה לבחון חלופה גם כאשר מתקיימת עילת מעצר וודאי שכך ראוי בעניינו של מי שלכאורה עבר עבירות תעבורה."

לאור זאת ובשל היות המשיב לא מיוצג בשלבים הראשונים של הדיון, הפניתי את ענינו לתסקיר מעצר, הפניה שנותרה בעינה גם לאחר שהוסדר ייצוגו של המשיב.

בכל הנוגע לדיון שנערך בפני בנוגע לחלופת המעצר, הרי שבברור המוץ מהתבן, עומדת המחלוקת בין הצדדים בשאלות, האם יש בחלופת המעצר שהוצעה על ידי ב"כ המשיב בכדי להפיג את המסוכנות, האם ניתן כלל להפיגה והאם בשלה העת לדיון בנושא או שיש להמתין לקבלת תסקיר המבחן.

התייחסות לשאלת הצורך בקבלת תסקיר מעצר נדונה במסגרת **בשפ 6556/21 מדינת ישראל נ' אברהים שייך יוסף** (פורסם בנבו, 11.10.21) (להלן: "בש"פ שייך יוסף"): אכן, בית המשפט איננו מנוע מלהידרש לשאלת שחרורו של נאשם לחלופה בהיעדר תסקיר מעצר, "ולצורך כך הוא רשאי לעשות שימוש בכלים אחרים דוגמת ההיגיון, השכל הישר וניסיון החיים" (בש"פ 2762/05)

מזגאונקר נ' מדינת ישראל [פורסם בנבו] (24.3.2005); עניין פלוני, פסקה 6). זאת ועוד, ההכרעה אם להמתין לתסקיר גם כאשר הגשתו מתעכבת יתר על המידה או להורות על שחרור לחלופה זמנית שנבדקה תלויה בנסיבות המקרה, באופי העבירות, בנאשם ובמהות ההסדר הזמני (בש"פ 5265/21 מדינת ישראל נ' מטר, [פורסם בנבו] פסקה 10 (2.8.2021); בש"פ 7342/20 גנגנה נ' מדינת ישראל, [פורסם בנבו] פסקה 6 (29.10.2020)).

לב"כ המשיב למעשה שתי טענות השלובות זו בזו. הראשונה הנה שהעומס על שירות המבחן צריך להוביל את בית המשפט לדון בחלופות המעצר גם ללא קבלת תסקיר והשניה שהמסגרת שהוצגה מהווה חלופת מעצר ראויה, גם לאור הבדיקות שנערכו על ידי מר אגייב וצוותו.

בישום האמור בבש"פ שייך יוסף למקרינו, הרי שאופי העבירות המיוחסות לנאשם חמורות ביותר ועברו המכביד מקשה מאוד על מתן אמון בו. בכל הנוגע במהות ההסדר הזמני, ניתן לראות בב"כ המשיב כמי שמבקשת לראות בבחינה הנערכת על ידי מר אגייב וצוותו כמעין "שירות מבחן חלופי" שערך בדיקות המצביעות על אפשרות שיקומו של המשיב והטיפול בו. תוכנו של תסקיר המבחן כלול כאמור בהוראות סעיף 21א לחוק המעצרים והוא נערך בהתאם למתווה קבוע. מבלי להמעיס מחשיבות העבודה שנערכת על ידי המפקח המוצע, סבורני שהבחינה שנערכה על ידו אינה יכולה להיחשב כתחליף לתסקיר מבחן. בדיקה זו מבוססת, כדברי מר אגייב עצמו, בעיקר (אך לא רק) על ראיון שנערך לנאשם ועל התרשמות הנובעת מראיון זה. העוסקים בנושא מטעם מר אגייב, מנוסים בהתמודדות עם נאשמים אך השכלתם הפורמלית אינה בהכרח בטיפול באנשים הרלוונטיים. צוותו של המפקח המוצע אינו חשוף בהכרח למלוא המידע הרלוונטי וניתן לראות בשימוש בו בלית ברירה כ"הפרטה" של שירות המבחן הסובל ממצוקות כוח אדם.

יתר על כן, התסקיר לא הוצג ולא ברורים עד תום כל הנימוקים שצוינו בו.

בנסיבות אלו, חוששני שלא אוכל לראות בבדיקה שנערכה כתחליף לתסקיר מבחן המפיג את החשש ממסוכנותו של המשיב.

אמונים עלי דבריה של ב"כ המשיב, לפיה קיים סיכוי שיעלה על דרך השיקום, כשלכך מתווספת התרשמותי האישית כי חלה התמתנות משמעותית בהתנהגותו לאורך דיוני המעצר. עם זאת, בכל הכבוד לכל המעורבים בדבר, יש צורך בקבלת חוו"ד דעתם של אנשי המקצוע של המדינה בעניין זה.

בחינה של שירות המבחן תספק סקירה אובייקטיבית של רקעו האישי של המשיב, התנהגותו לאחר הרשעותיו הקודמות, נכונותו לשיקום וסיכויו כמו גם לגבי התאמתו לחלופות מעצר.

הסקירה הנ"ל תספק תמונה כוללת יותר מזו מהתרשמות שיכול בית המשפט להתרשם מהנאשם ללא הכרה מקיפה של נסיבות חייו, ניסיונותיו הקודמים לשיקום, ככל שהיו כאלה, ושינויים ככל שחלו בו בעת האחרונה.

בקשר לפסקי הדין שציננה ב"כ המבקש כאסמכתא לשחרורם של נאשמים ללא תסקיר, לאור העומס המוטל על שירות המבחן, נתתי את דעתי בעיקר **לבשפ 6217/21 ליאור אסולין נ' מדינת ישראל** (פורסם בנבו, 14.9.21). במקרה זה קיבל בית המשפט העליון ערעור על החלטת בית המשפט המחוזי "להפוך" החלטה של בית משפט השלום לשחרר נאשם לחלופת מעצר, מבלי להמתין לתסקיר. בהחלטתו, הדגיש בית המשפט העליון את צמצום התערבות ערכאת הערעור בהחלטת הערכאה דלמטה שלא להידרש לתסקיר וקבע שאין בנסיבות המקרה בכדי להצדיק התערבות בהחלטת שופט המעצרים מהערכאה הראשונה שסבר כי יש באפשרותו להתרשם בכוחות עצמו מדיוות חלופת המעצר שהוצעה. בית המשפט הוסיף וקבע ש"כך בתקופת שגרה, וכך ביתר שאת בתקופה בה אנו מצויים, לאור האילוצים במסגרתם פועל שירות המבחן בעת הזו".

מהאמור עולה שבית המשפט העליון מעניק אומנם משקל לסוגיית אילוצי שירות המבחן, אך כשיקול שאינו בלעדי.

בבשפ 5406/08 יגאל פלישוק טלפיוס נ' מדינת ישראל (פורסם בנבו, 19.6.08) שדן במצב בו נקט שירות המבחן בעיצומים נקבעו הדברים הבאים: "אם בימים כתיקונם אין בית המשפט מחויב בקבלת תסקיר מעצר לצורך החלטה על שחרורו של נאשם לחלופת מעצר, מקובל עליי כי בימים אלה, של עיצומים ממושכים שנוקט שירות המבחן, ישנם מקרים בהם ניתן להורות על שחרורו של נאשם לחלופת מעצר מבלי שיתקבל תסקיר שירות המבחן. זאת, בין היתר בשים לב לטיב העבירות, לנסיבותיו האישיות של הנאשם, ליתר נסיבות העניין ולכך שמועד סיומם של העיצומים אינו ידוע, ומקום שבית המשפט סבור כי המידע שבפניו מאפשר לו להעריך אל נכון האם יש בכוחה של החלופה המוצעת להפיג את מסוכנותו של הנאשם. סיכומה של נקודה זו, מדובר בעניין הנתון לשיקול דעתו של בית המשפט". בהמשך נפסק: "ככל שהעיצומים בשירות המבחן ימשכו ואם לא יונח תסקיר בפני בית המשפט המחוזי במועד שנקבע, חזקה על בית המשפט שיביא בפניו נתון זה, כמו-גם את משך התקופה בה שווה העורר במעצר ואת החלופות המוצעות, ויפסוק כהבנתו".

אומנם מקרה זה עסק בעבירות חמורות של התעללות ותקיפת חסר ישע, אך גם בו יש בכדי להדגיש את שק"ד הניתן לבית המשפט לפי נסיבותיו של כל מקרה ומקרה.

דוגמא לפסיקה נוספת במסגרתה הוחלט להמתין לתסקיר שירות המבחן ניתן למצוא **במת (י-ם) 28510-08-20 מדינת ישראל נ' מוחמד עבד אל קאדר** (פורסם בנבו 21.9.20).

לאור כל האמור, בהתאם לנתונים שבידי בשלב זה והתרשמותי מהמשיב ומחלופת המעצר שהוצעה, החלטתי שלא לשחרר את המשיב לחלופת המעצר שהוצעה ולהורות על המשך מעצרו עד החלטה אחרת תוך המתנה לתסקיר שירות המבחן בעניינו.

לאור היותו של המשיב במעצר מזה תקופה ארוכה ולנוכח החשיבות המוענקת בהחלטתי לתסקיר המעצר, אני מורה לשירות המבחן להקדים את הגשת התסקיר עד ליום 21.8.22. שירות המבחן מתבקש לערוך כל מאמץ על מנת להקדים את הגשת התסקיר ככל הניתן, אף לפני מועד זה גם בהתחשב בעומס הרב הקיים כיום.

דיון נוסף בתיק יקבע ליום 22.8.22, בשעה 12.00. לאור בקשות המשיב בדיונים הקודמים, ישתתף הוא בדיון האמור באמצעי של היוועדות חזותית.

ניתנה היום, כ"ח תמוז תשפ"ב, 27 יולי 2022, בהעדר הצדדים.